

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izmislj nedeje in praznike, ter velja po pošti prejeman za avstro-ogrsko deželo za vsa leta 26 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za eden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem za dom za vsa leta 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za eden mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vsa leta 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za eden mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor manjša poština. — Na naročbe brez istodobne vplačila naročnine se ne oira. — Za oznanila se plačajo od petorokopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo enkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se lavoš frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je v Knafovih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadstropju, upravnštvo pa v pritličju. — Upravnštvo naj se blagovito pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 35.

Klerikalci in demokratizem.

Že nekaj let sem se izdajajo klerikalci ne samo za velike narodnjake, nego tudi za velike demokrate. Demokratizem tu, demokratizem tam, — vedno in vedno oznanjajo svoj demokratizem in v svoji vse dopustne meje presegajoči nevednosti najbrž niti ne vedo, kaj da je demokratizem.

Subotni »Slovenec« nam kaže, da klerikalci ali sploh ne vedo, kaj je demokratizem, ali pa so čisto na vadni sleparji, ki se izdajajo za demokrate, da bi narod laglje begali in varali.

V soboto je »Slovenec« priobčil notico »Najnovejše razodetje dr. Tavčarjevo«. V tej notici se na znani duhovniški način skuša norca delati iz našega članka, v katerem je bilo rečeno: Če je kdo demokrat, zato je v gotovih časih vendar lahko nasprotnik splošne in enake volilne pravice.

»Slovenčev« duhovniki bi se radi norca delali iz te naše trditve, ali prav bedaste »Slovenčev« opomnje pa pričajo, da klerikalci ali sploh ne vedo, kaj je demokratizem, ali pa tega nečje vedeti, da so torej ali slepci, ali pa sleparji.

Ne prihaja nam na misel, da bi klerikalce podučevali, kaj je demokratizem. O tem se lahko podučijo iz vsake knjige o državnem pravu. Tudi ni treba dokazovati, da splošna in enaka volilna pravica ni postulat demokratizma. Angliška in Belgija sta najbolj demokratični monarhiji na svetu, ker tam vladar res samo reprezentira državo, vlada pa narod sam, a vendar ni v teh državah splošne in enake volilne pravice. Francija je demokratična republika, pa nima splošne in enake volilne pravice. Isto velja o Združenih državah severnoameriških. Demokratični princip pač zahteva, da naj ne vlada država kaka posamezna oseba, ali kak posamezen stan nego narod, ne zahteva pa splošne in enake vo-

lilne pravice, marveč le, da so vsi socialni sloji primerne deležni vpliva na državo. Ali to so take juristične zadeve, da jih je kakemu katoliškemu duhovniku silno težko dopovedati, ker je premalo izobražen, da bi jih razumel.

Lahko je pa obrniti sulico. Denimo, da je splošna in enaka volilna pravica pogoj demokratizma. Sedaj pa vprašamo klerikalce: Če ste vi demokratje, če stojite na stališču popolne enakosti, zakaj ne izvajate iz tega konsekvence. Zakaj ne zahtevate splošne in enake volilne pravice tudi za ženske? Ako ste demokratje, in ako je splošna in enaka volilna pravica postulat demokratizma, potem morate zahtevati za ženske ravno tisto volilno pravico, kakor za moške. Ako zahtevate, da mora narod v celoti po svojih zastopnikih voditi državno upravo, zakaj mu ne daste v cerkvi nobenih pravic. Narod vzdržuje cerkve in plačuje duhovnike. Če ima zmoglost izbirati prave močje za zakonodajalce, je pač tudi zmogel, da si sam izbere svoje duhovnike. Nekdaj so verniki sami volili svoje duhovnike, višje in nižje. Rim jih je oropal te pravice ali v imenu demokratizma imajo pravico terjati, da se obnovi stari običaj in če bi bili naši klerikalci pošteni politiki, bi morali sami delati na to.

Se ve! Cerkev je naravni delokrog duhovščine. Tu ima duhovščina ne le najlepšo priliko, marveč tudi moč, da pomore demokratičnim načelom do veljave, a ravno tu ne stori ničesar, ravno tu ne prizna narodu niti najmanjših pravic, ravno tu pljuje v obraz vsemu demokratizmu. Nikjer ni narod tako brezpraven in brezvpliven, kakor v cerkvi, nikjer ni takih absolutistov in tiranov, kakor je duhovnik v cerkvi.

V cerkvi bi morali duhovniki pokazati, da so demokratje, ali da imajo vsaj najpriprostejše pojme o demokratizmu, a ravno tu kažejo, da smatrajo vernike za brezpravne, za nekako živino.

V tem pa tiči dokaz, da glede

demokratizma in njegovih naukov niso samo slepci, marveč tudi sleparji.

Vojna na Daljnem Vstoku. Izpred Port Arturja.

Reuterjev urad poroča iz Tokija z dne 25. t. m.:

Oč oblegajoče armade izpred Port Arturja je došla vest, da so Japonci 24. t. m. zasedli Talienuhian in osvojili vse na desnem japonskem krilu se nahajajoče ruske predutrdbe.

Iz Tiencina pa se javlja: Sel, ki je došel iz Port Arturja, poroča, da je 22. t. m. 5000, s puškami na stroj oboroženih Japoncev navšlo na severne portarturške utrdbe. Posrečilo se jim je osvojiti več ruskih klopov in prodreti do vznožja nekoga griča, kjer so jim ruski težki topovi in puške na stroj povzročili strašne izgube. Pri luči reflektorjev se je opolnoči vnel ljut boj z bajoneti. Ko je bila nevarnost, da bi nekatera kolona Japoncem zastopila pot, da bi se ne mogli več vrniti, se je japonski voj jadno umaknil.

Japoncev je bilo ujetih 60, ubitih pa okoli 600. Rusi so uplenili nad 300 pušk.

Japonski voj se je šele ustavil na severnem griču pri Išan in se utrdil.

Japanska krila so baje osvojila vse utrdbe, ki tvorijo zunanji okvir glavnih forov. V Daljni dohaja vsak teden okoli 40 vlakov, ki dovažajo vedno nove voje na bojišče.

Kakor zatrjujejo soglasno poročila iz Tiencina, Čifua in Šanghaja, je general Nogi težko ranjen in leži v bolnici v Daljnem. Zagotavlja se, da je bil general ranjen v boju za 203metrski grič. Kakor se čuje, ima roko popolnoma razstreljeno.

Z mandžurskega bojišča.

Poročevalec »Brževih Vjedomosti« brzojavlja iz Mukdena:

Na bojišču je vse mirno. V vasi Siosi se je pojavila močna hunguška četa, obstoječa iz približno 800 mož

Naš voj, ki je imel nalogo to četo razgnati, jo je po kratkem, a ljutem boju pognal v beg. Naši vojaki so uplenili več konj, volov, ovac in svinj.

General Kuropatkin poroča: Japonci so na cesti iz Sincintina v Kuanjensin odkrili ob zori 23. t. m. ljut ogenj na naše straže ob gorskem prelazu Tajpinhin. Naš voj se je moral umakniti, ko je pa dobil pomoč, je zopet prodrl do prelaza in ga osvojil. Mi smo izgubili samo okoli 12 mož, dočim so japonske izgube veliko večje. 23. t. m. so v Čantan odposlani strelci pognali v beg močno sovražno predstražo in zaigali dve vasi, kjer so imeli Japonci velika skladišča živil, krme in streljiva.

V noči na 25. t. m. je toplomer padel na 13 stopinj pod ničlo.

Japonske priprave za sprejem baltičkega brodogoja.

Iz Londona se poroča: Najnovejše vesti iz Singapura potrjujejo, da računajo Japonci s tem, da zajmo admirala Roždestvenskega v morskem ožini Malaka. V ti morskem ožini se že tri tedne nahajata dve japonski pomožni križarki, ki ste na obrežju že izkrcali več sto japonskih mornarjev. Ti mornarji so najeli več malih parnikov in jih oborožili s torpedi in minami. Tudi eskadra admirala Kamimura pripluje do otoka Sumatra, da zastraži severni izhod iz morske ožine Malaka.

Tudi admiral Togo despe z oklopnimi že baje v desetih do dvanajstih dneh na Sumatro, kjer čakajo japonske brodogoje številne transportne ladje obložene s premetom.

Ako se pa Roždestvenski izogno morskemu ožini Malaka, mu preostaja samo še morska ožina Sunda med Sumatro in Javo, ki se sicer lahko prepluje v nekaj urah, ki pa je radi ozkega izhoda silno nevarna, ker jo Japonci lahko vsak hip zapro.

Z ozirom na to se soči, da bo

Roždestvenski v kakem pristanišču na Madagaskarju počakal na tretje brodogoje.

»Echo de Paris« pa poroča, da bo baltičsko brodogoje, da se izogne vsem nevarnostim, plule okoli južnega obrežja Avstralije.

Tretje tihookejsko brodogoje.

»Ruse« poroča: Tretje brodogoje odpluje v dveh oddelkih. Prvi oddelk bodo tvorile oklopnice »Apraksine«, »Senjavin«, »Ušakov« in »Nikolaj I«, križarka »Kornikov«, več torpedovk in nekaj transportnih ladij.

Drugi oddelk pa bodo tvorile oklopnice »Slava«, »Aleksander II«, križarka »Pamjat Azova«, transportne ladje raznih tipov in izredno veliko število torpedovk. Oklopnica »Slava« je najmodernejša in najboljša vojna ladja, kakoršnje nima nobena druga država. Vse to brodogoje odpluje meseca januarja na Daljni Vtok. Do tega časa morajo biti vsa dela dogotovljena. Zato se dela v vseh ladjedelnih v Kronštatu, v Libavi in drugih baltičskih pristaniščih noč in dan. Vsa dela nadzoruje osebno admiral Brilev sam.

Iz Algiera se poroča, da je tja priplula ruska torpedovka »Proizitelj«. Sodi se, da bo počakala na tretje rusko brodogoje, ker je sedaj že skoro izključeno, da bi mogla dohiti eskadro admirala Felkerzama.

Ministrska kriza?

Dunaj, 27. decembra. V političnih zadevah vedno dobro poučeni listi tudi potrjujejo vest, da odstopi celokupno dr. Körberjevo ministrstvo. Že 11. t. m., namreč dva dni po odgoditvi državnega zbora, je dr. pl. Körber ponudil osebno cesarju demisijo svojega ministrstva. Cesar pa si je odločitev pridržal. V avdiciji 18. t. m. je ministrski predsednik znova ponudil demisijo, dokazujoč, da je vsled razburjenja in preveč dela zbolel na želodcu. Cesar pa še tudi sedaj ni sprejel demisije, pač pa

LISTEK.

„Ljubljanski Zvon“.

S prihodnjo številko nastopi »Ljubljanski Zvon« svoj petindvajseti tečaj. To je dogodek, ki ima svoj poseben pomen v našem malem narodu in ki nam jasno priča, da smo vendarle dokaj znatno napredovali.

Slovenci smo imeli že precej književnih listov, a nobeden se ni tako ukoreninil kakor »Ljubljanski Zvon«. Izhajali so nekaj let in potem tihoumrli. Celo Stritarjevemu »Zvonu« ni bila usoda milejša.

Sele ko so Jurčič, Levec in Kersnik ustanovili »Ljubljanski Zvon«, so se razmere obrnile na bolje. Sicer je obenem z »Zvonom« začel izhajati v Celovcu »Kres«, ali tekmovanje je bilo v naprej nemogoče, ker je znal »Ljubljanski Zvon« zbrati najboljše pesnike in beletriste v svojem taboru.

Z »Ljubljanskim Zvonom« se je začela nova doba v slovenski knji-

ževnosti. Vpliv »Ljubljanskega Zvona« na pesništvo, na leposlovje in sploh na književnost je velikanski. Istotako velikanski in neprecenljiv je njegov vpliv na knjižni jezik in na običajstvo.

Brez vsakega pretiravanja se lahko reče: eden prvih in najznamenitějšíh kulturnih faktorjev slovenskega naroda v zadnjih 50 letih je »Ljubljanski Zvon«.

V dolgih letih, kar izhaja »Ljubljanski Zvon«, je večkrat menjal svoje urednike. Različna imena so natisnena na posamičnih letnikih: Fr. Levec, dr. Ivan Tavčar, profesor Bežek, prof. Funtek, Anton Aškerc, dr. Fran Zbisačnik. To so imena, ki imajo svojo veljavo v slovenski književnosti. Umevno je, da je vsak teh urednikov dal listu več ali manj značaj svoje individualnosti, vsi pa so imeli vedno pred očmi vzvišeni cilj: privedi slovenski narod do prave duševne svobode, do istinite pravice, do čiste, od nikakih nizkotnih namerenov skaljene umetnosti.

24 letnikov »Ljubljanskega Zvona« leži pred nami in lahko se oziramo

nanje s ponosom. In s predniki in s pisatelji vred je lahko ponosna tudi »Narodna Tiskarna«.

Danes imamo Slovenci troje leposlovnih listov, a »Ljubljanski Zvon« nadkričuje oba svoja tekmeča še vedno tako, kakor Efilov stolp pariške cerkvene stolpe. »Ljubljanski Zvon« je še vedno v slovenski književnosti najmerodajnejši in najuglednejši list, zbirališče najodličnejših pesnikov, pisateljev in znanstvenikov, literarni list, ki služi prave in kateremu ni treba s ceninami podobici loviti naročnikov.

Pravimo »še vedno«, kajti celo »Ljubljanski Zvon«, ki je vedno edino in izključno ter vzorno nepristransko izvrševal svojo vzvišeno kulturno nalogo, je naletel na ljudi, ki so mu iz nečednih namenov in na zavraten način skušali izpodkopati vpliv in veljavo, ugrabiti pridobljeni ugled in odvrti od njega pesnike in pisatelje. V tem oziru bi se dalo povedati marsikaj zanimivega.

Da so tudi zakupniki in eksploaterji katolicizma v svoji brezmejni podlosti poskušali uničiti

»Ljubljanski Zvon« ali mu vsaj škodovati, to se samo od sebi razume.

Toda vse te grde, skrite in očitne spletke, mahinacije in represalije niso »Ljubljanskemu Zvonu« mogle napraviti resnične škode; premagal je vse težave. Mirno in samozvestno je hodil svoje pot in izpolnjeval svoje dolžnosti, za kar mu bo slovenski narod vedno hvaležen.

»Ljubljanski Zvon« nastopi s prihodnjo številko svoj 25. letnik, a na njegovi vsebini se to čisto nič ne pozna. Le pogledmo letošnji letnik. Tu vidimo zbrane najodličnejše slovenske književnike vseh treh literarnih generacij, ki delajo sedaj na polju slovenske književnosti.

Bogato je zastopano pesništvo. Poleg Aškerc in Funtke, poleg Gangla in Kristine, poleg M. P. Nataše in Golarja najdemo polno novih imen. Zbrani so zastopniki vseh najrazličnejših struj, in sicer zgolj z odbranimi, umetniško dovršenimi umotvori.

Istotako je s pripovednimi spisi. Najboljši sedanjih novelistov Ivan Cankar je obelodanil tri povesti Na

pragu »Lepa Vida« in »Orok se sme je«. Lep talent so pokazali Jos. Frančič (»Priateljstvo in ljubezen«), Ada Kristanova (»Ti!«), Fr. Pučelj (»Očiščenje«), Mahso Mak (»Izgubljeni sin«), Samo Vasiljev (»Morlec«), El. Kristan (»Morje«), dr. Sorli (»Navinku«), M. Hajlova (»Spomladje«). Razen teh so sodelovali priljubljeni Podlimbarski in priznana pisateljka kakor Ivo Trošt in Jos. Kostanjevec in končno vrla Zofka Jelovškova.

Tudi prosveti je »Ljubljanski Zvon« posvečeval veliko pažnjo in si je pridobil odličnih sodelavcev in resnih, popolnoma nepristranskih kritikov, povrh pa je v vsaki številki prinašal bogat listek.

V enem oziru bi želeli, da se »Ljub. Zvon« še nekoliko spopolni. Ob sebi je umevno, da posveča »Ljub. Zvon« največ pozornosti slovenskemu kulturnemu življenju. Upeljal je pa dve novi rubriki »Med revijami« in »Splošni pregled«, in glede teh bi želeli, da bi se v njih redno poročalo tudi o svetovnovajnih kulturnih pojavih, morda približno tako, kakor dela to pariški polumesečnik »La

se je od tedaj vsak dan informiral o bolezni dr. pl. Körberja ter mu dajal opetovano dokaze nespremenjenega zaupanja in popolne naklonjenosti. Ker pa se je sedaj cesar nepričakovano kmalu vrnil na Dunaj, se splošno misli, da že jutri ali vsaj v teku tedna pokliče ministrskega predsednika k sebi, da mu naznaní svoj sklep. Skoraj gotovo je, da cesar sprejme demisijo. Tudi o naslednistvu se že marsikaj ugiha. Dr. pl. Körber je baje sam priporočal začasno uradniško ministrstvo kot nekako prehodno vlado, ker za parlamentarno ministrstvo še ni prišel čas. Začasno ministrstvo baje sestavi Wittek.

Položaj na Ogrskem.

Budimpešta, 27. decembra. Jutrišnja seja državnega zbora je sklicana ob 12. uri, s čimer je vlada že v naprej pokazala, da nima pravič upanja na uspeh. Sicer bo vlada zadnjič apelirala na zbornico, da dovoli vsaj pormesečni proračunski provizorij, da bi ne bilo treba novih volitev v ex lex stanju. Ker pa ni misliti, da bi opozicija odnehala, ne preostane grofu Tiszi drugega, kakor da koncem jutrišnje seje povabi poslanca na dan 4. januarja na kraljev dvor k prestolnemu govoru, s katerim bo kralj zaključil zasedanje ter razpustil državni zbor.

Budimpešta, 27. decembra. Izvrševalni odbor združenih opozicijskih strank je imel danes sejó, da določi kandidate za nove volitve. Opozicija pa je neprijetno presenečena, da volilci v nekaterih volilnih okrajih nočejo sprejeti kandidatov, ki jih je določil izvrševalni odbor, temuč hočejo postaviti samostojne kandidate proti opozicijskim.

Srbski državni proračun.

Belgrad, 27. decembra. Včeraj se je v skupščini začela debata o proračunu. Finančni minister Paču je najprej dokazoval, kake težave so se morale odstraniti, preden se je mogel določiti proračun za leto 1904. ter je nadaljeval: »Kar je zakrivilo večletno slabo gospodarstvo breznačajnega vladarja, se ne da takoj popraviti. Ker pa ima Srbija sedaj vladarja, ki ga prejšnja ustavni duh, je nade utemeljena, da bo državno gospodarstvo naglo napredovalo. Glede finančnega razvoja zre minister zadovoljen v bodočnost. Priporočal je, naj skupščina sprejme proračun. Da se to zgodi še do novega leta, imela bo skupščina dve seji na dan.

Dogodki na Balkanu.

Sofija, 27. decembra. Bolgarska vlada je poslala vsem velešlamskoto. v kateri izjavlja, da odklanja odgovornost za vse posledice, ki zamorejo nastati iz sedanjega vedenja Turčije.

Ministrska kriza na Rumunskem.

Bukarešta, 27. decembra. Ministrski predsednik Sturdza je včeraj

Revue. Nikakor ne mislimo, da bi moral »Ljub. Zvon« o takih stvareh tako temeljito poročati, kakor omejenji pariški list — ali vsaj najvažnejše stvari naj bi se signalizirale. Marsikoga bo n. pr. zanimalo izvedeti, da je v »Nineteenth Century« meseca oktobra izšla studija, v kateri je pojasnjeno in dokazano, da je bil vpliv Bizanca na slovanski svet še večji, nego vpliv Rima na germanski svet, ali kako sodi največja naučna oblast v Severni Ameriki o moralni vzgoji ženstva? Izkratka: Zasledovati je »Mouvement des idées« v kulturnem svetu.

Prepričani smo, da bo uredništvo »Ljub. Zvona« rado ustreglo izrečeni želji, če dobi potrebnih so-trudnikov. V tem oziru je pri nas težko; reklamnih literatov imamo mnogo, resni delavci so pa redki.

Tiho in brez hrupa hoče praznovati »Ljub. Zvon« svojo 25letnico. Slovenci bi se morali pač sramovati pred vsim izobraženim svetom, če bi duševno in gmotno ne podpirali tega lista tako, kakor zasluži, da bo mogel tudi v naprej izpolnjevati svojo vzvišeno nalogo po geslu: Vsakdar naprej!

raj naznanil, da sta minister zanjnih zadev Brattiano in minister notranjih zadev Laška odstopila. Vodstvo ministrstva zunanjih zadev je prevzel ministrski predsednik, ministrstvo notranjih zadev pa naučni minister.

Carjev manifest.

Petrograd, 27. decembra. Vse časopisje tu- in inozemstva se peča s carjevim manifestom, ki vsekakor pomeni politični in družabni preporod na Ruskem. V marsičem prekaša manifest celo ustavne države. Za varstvo delavske usode se n. pr. obeta državno zavarovanje delavcev, česar še ustavne države nimajo. Revidirali se bodo nadalje vsi zakoni, ki so v kateremkoli oziru zastareli ter zastali za duhom časa, tako zakon o nekristjanih in nepravoslavnih v varstvo stropljivosti v verskih rečeh. Posebno važna in moderna pa je odredba glede svobodnejšega tiskovnega zakona. Manifest je napravil dokaj ugoden vtis po celi Rusiji, dasi ne more nadomestiti ustave.

Moskva, 27. decembra. Profesorji in privatni docenti učiteljskega so poslali vseučiliščnemu svetu spomenico, v kateri zahtevajo zadoščanje za nasilstva, ki so se zgodila dijakom povodom velikih demonstracij 19. t. m.

Petrograd, 27. decembra. Izšel je obenem s carjevim manifestom tudi vladni razglas, ki obsoja sklepe petrogradske zbornice zemstev ter sploh vse gibanje za ustavo, ki baje provzroča javno upornost proti policiji in oblastvom. Tako gibanje je celokupnemu ruskemu narodu tuje, ki se drži le starih državnih temeljev. Razglas končno proglašja predstojnike kmetijskih in mestnih korporacij odgovorne za vsako tako gibanje, ki je v nasprotju z državnim zistomom in ljudsko voljo (?).

Bloški konsum pred kazenskim sodiščem.

V soboto 25. decembra vršilo se je zadnje običajno dejanje klerikalne zaloigre, katero igra s slovenskim narodom klerikalna gospodarska organizacija, na zatožni klopi, na katero je poklicalo državno pravdnstvo dva ugledna posestnika, bivša načelnika bloškega konsumnega društva Jožefa Z. iz Zakrāja in Jožefa Z. iz Strmce radi pregreška po § 486 k. z.

Sodnemu dvoru predseduje dež. sod. svetnik Andolšek, votanti dež. sod. nadsvetnik dr. Ferjančič, dež. sodišča svetnik Elsner in Vedernjak, državni pravdnik pl. Luschan, zagovornik dr. Novak.

Obtožba dolži obtoženca, da je pod njiju načelstvom zabredel konsum v dolgove, da nista konkurza napovedala, marveč delala nadalje nove dolgo-ve ter da se ne moreta izkazati, da so konsum samo nesreče dovedle na pasiven materijalen položaj.

Obtoženca se na dolgo zagovarjata in krčevito branita vsake krivde; za načelnika so ju siloma volili, kaplan Jernej Prijatelj jima je prigovarjal, naj sprejmeta načelstvo le, da bo imel konsum ugled in kredit pri prebivalstvu, da bo že on vse delal in vodil, ker se na to razume. Kaplan je v resnici vse vodil, naročeval blago, meril kramo, sama se nista dosti brigala, ker je kaplan rekel, da bo že on delal itd. Ljudje so mislili, da je v konsumu vse zastoj ali saj da mora biti ceneje kakor drugod in so vsled tega kupovali raje drugje, če ni bilo v konsumu za poivočice ceneje. Bilance je delal kaplan, oziroma on pregledoval od enega odbornika narejen račun; obtoženca bilanc ne znata delati; kaplan je prva 3 leta vedno le dobiček na obnem zboru proglasil, dasi je bilo, kakor se je pozneje izkazalo, 3. leto že nad 1000 K zgube. 3. leto je kaplan napravil račun z 38 kron dobička, potem pa je poslal račun Seliškariju, ki je kaplanu odpisal, da je konsum s nad 1000 K pasiven; kaplan pa je ta račun zopet popravil in izkazal 14 K dobička in ta dobiček tudi na obnem zboru zagotavljal. O vsej manipulaciji pa ni nobenemu odborniku, niti načelniku povedal. Kar nakrat pa se je izkazalo, da konsum ne gre pa ne gre naprej, tako da je bilo po preteku 4. leta 12.000 K izgube.

Največja nesreča za konsum je bil kaplan, ki je vse sam tako nerodno vodil, večkrat tudi proti odborovim sklepom postopal.

Na vprašanje, če bodeta še kdaj kak konsum vodila, pravita obdolženca, da si data raje danes glavo odrezati, kakor da bi še kdaj toliko sitnosti in žrtve morala prenašati.

Priča Seliškar pove, da mu je kaplan Prijatelj poslal 3. leto bilanco z 38 K dobička, da pa mu je on to bilanco popravil in pojasnil, da ima konsum 1000 K zgube in naj pazi na poslovanje v konsumu, da se bo po pravi ceni prodajalo itd., če ne se je bati, da bo konsum propadel. Za ves dolg so se odborniki z obveznico zavezali, da ga iz svojega pokrijejo, tako da danes ne bodo upniki škode trpeli.

Priča Škrabec pravi, da je on kot načelnik bloške posojilnice kaplanu za konsum denar kar tako posojal. Enkrat mu je dal 1000 K na pobotnico, ki pa je bila samo s pečatom konsumna opremljena in brez vsakega podpisa; kaplan mu je to listino dal, rekoč da rabi konsum denar.

Ta vsota pa v knjigah konsumna ni nikjer med prejemki vknjižena, pač pa se je pri seji odbora konsumna govorilo, da se »bo« vzelo 1000 K iz posojilnice.

Priča Gašper Perušek pravi, da so hoteli ljudje posebno usnje imeti od konsumna zastoj, da so ga tudi dobili ceneje od raznih poslovdij, ki so se menjavali tako, da so si kar ključ pri vratih podajali. Mežnar je hotel imeti cvrtn zastoj, itd. kaplanovega brata, ki je bil nekaj višji komi v konsumu, je videl nekoč v konsumu pod sodčkom za žganje čepeti, pipa je bila odprta, v kaplanovega brata usta pa je to žganje kar lilo, sploh je bil ta »oberkomi«, katerega je kaplan posebno protežiral, vedno pijan od konsumovega vina in žganja.

Priča Matija Drobnik žalostno pripoveduje, da je tudi on obveznico podpisal, da bo moral sedaj plačevati; odbor je nekoč sklenil, naj se poslovdijo, ki ni bil pošten, odstrani in drugega nastavi, kaplan pa je ta sklep spremeni, in obdržal še nadalje tega poslovdija v službi; vrgel je ključ na mizo rekoč: »tega ali pa nobenega«, mi smo se kaplana ustrašili in ne več ugovarjali.

Kaplan nam je hotel napraviti tudi mlekarso zadrugo, pa ga je Bog pravčasno iz bloške fare odpoklical, tako da smo bili vsaj te nesreče obvarovani. Žalostno kimaje z glavo jenja priča s svojo izpovedbo.

Priča Ponikvar pravi, da je kaplan odbornike, ki so bili v bližini konsumna, vedno odiral in zbral le take, ki so bili bolj oddaljeni.

Kaplan je imel tudi pogostitve v konsumu; on je bil ekoci vsa doba podnačelnik konsumna, ko pa se je splošno zaznalo, kako da je s tem konsumom, je bil kaplan prestavljen v Podkraj pri Vipavi. »Priča« kaplan Jernej Prijatelj. Tazor konsumar v celi preiskavi niti kot priča ni bil zaslišan, vsi kmetiči-odborniki pa so bili zasliševani že kot obdolženci. Z ozirom na izpovedbe prejšnjih prič se je zagovornik protivil zapriseženju kaplana, ker je sumljiv, da je ravno on vse to zakrivil, radi česar preganja državno pravdnstvo obtoženca in ker ni pričakovati, da bo resnico govoril. Sodni dvor kaplana ni zaprisegel, pač pa ga še enkrat opozoril, da mora resnico govoriti. Še predno pride kaplan k besedi, vstaneta obtoženca in mu držita leko jo, očitajoč mu, da ju je on za peljal, da je on vsega kriv, ter ga vprašala, zakaj morata ona sedaj zanj trpeti. Kaplanu je očitvidno kar slabo postalo. Kaplan je potrdil, da je bil on ves čas podnačelnik, zanika pa, da bi bil on duša konsumna, na kar mu vse priče zakličejo, da ne govori resnice; glede bilance pravi, da ni res, da bi jo on 3. leto Seliškariju poslal, da bi mu slednji odgovoril, da je konsum pasiven, ter da je on sam potem bilanco popravil, da je dobiček izkazala. Navzoča priča Seliškar se pozove, naj kaplanu svojo trditve v obraz pove in ko ponovi Seliškar še enkrat prejšnjo svojo izpoved, opozori državni pravdnik kaplana, da se morebiti več ne spominja na to, na kar spremeni kaplan svojo negacijo »ja, da tako bo, spominjam se ne več« Kaplan zanika tudi to, da bi iz posojilnice vzel 1000 kron na pobotnico brez vsakega podpisa; zopet mu priča Škrabec konfrontando potrdi, da je to resnica, na kar kaplan odmigava, da se več ne spominja. Kaplan zanika, da bi proti sklepom odbora nastavljal poslovdije, in zopet mu morajo priče v obraz povedati — da govori ne resnico, itd.

Tako žalostne vloge nismo še videli igrati svedenika pred sodiščem.

Prečitale so se razne listine, računi, ter zasliševale priče o vodstvu konsumna. Ni to razsodba: Oba obtoženca se cprostita vsake krivde radi propalega konsumna.

Moralčno obsojen je odšel iz dvorane kaplan Jernej Prijatelj, glede katerega smo opravičeni staviti vprašanje: Kako to, da dosedaj slavno državno pravdnstvo še vedno išče krivce v zapeljanih kmetičih, dočim se kaplanom, ki tirajo narod gospodarsko v pogubo, ne skrivi lasu?

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 28. decembra.

— **Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani** ima v petek, dne 30. decembra 1904 ob 1/2 10. uri dopoldne v dvorani mestnega magistrata redno javno sejo s sledočim dnevnim redom: 1.) Čitanje za pisnika zadnje seje. 2.) Naznanila predsedstva. 3.) Naznanila tajništva. 4.) Zbornični proračun za l. 1905. 5.) Prošnja trgovskega društva »Merkurja« za podporo. 6.) Volitev treh predlagancev v imenovanje sodnika-laika. 7.) Volitev zborničnega zastopnika v odbor obrtne nadaljevalne šole v Istriji. 8.) Tajna seja.

— **Šod slovenskih zaupnih mož v Mariboru** dne 27. decembra t. l. je bil, kakor že brzojavno poročano, jako dobro obiskan. Prihitelo je nad 600 kmečkih volilcev, da slišijo poročila svojih poslancev o razmerah v državnem in deželnem zboru ter da povedo, ali je obstrukcija v deželnem zboru štajerskem opravičena ali ne, ali naj se obstrukcija nadaljuje. Na shod so prihiteli sami volilci, ne pa od nemških gospodarjev poslani hlapeci in fakinaža kakor na shod Girstmayerjevega Franceljna. Razen poslancev so se oglasili tudi kmetje k besedi, ter brez izjeme ostro obsojali nesramno postopanje nemške večine. Na ta shod naj bi bili prišli Girstmayer, Kipf Jože, Pfrimer in Stiger, kakor tudi od slovenskih grošev obogateli dr. Lorber. Poslanca dr. Ploj in Robič sta razložila vzroke, vsled katerih so bili prisiljeni slovenski poslanci delovanje deželnega zbora onemogočiti z obstrukcijo. Dokazala sta na podlagi opetovano popisanih dejstev, kakih lažnivih in nesramnih sredstev se poslužujejo nemški nasprotniki. Slišali so volilci tudi, da se je posluževal obstrukcije leta 1897 ravno tisti Girstmayer ali po domače mariborski »politični Hanswurst«, ki sedaj kot propali kandidat tako ostro obsoja obstrukcijo slovenskih poslancev. So glasno se je izrazilo ogorčenje zaradi sklepa mestnega sveta mariborskega, da se morajo odstraniti vsi slovenski napisi. Med drugimi so govorili še kaplan Bračko iz Jarenine, Peter Novak, krčmar iz Slov. Bistrice, kaplan Gomilšek od Št. Benedikta, posestnik Zemljič iz Radencev in dr. Rosina. Sprejela se je soglasno sledeča resolucija: »Na shodu v Mariboru dne 27. decembra 1904. zbrani zaupni možje štajerskih Slovencev izjavijo, da popolnoma odobrujejo dosedanje postopanje svojih državnih in deželnih poslancev ter jim z neomejanim zaupanjem naročajo, da ne glede na kakršnokoli protivno agitacijo nemškega časopisja in južnoštajerskih renegatov ravnajo tudi za naprej edino le tako, kakor se bo de njim po vsakokratnem položaju umestno zdela, da se približajo izvršitvi slovenskega narodnega in gospodarskega programa.

— **„Ker je liberalna“.** Člani mlekarke zadruge v Prestranku na Notranjskem, ki so pristaši napredne stranke, so si v bližini kolodvora zgradili lepo poslopje, katerega so 26 t. m. izročili svojemu namenu. Kot dobri kristjane so hoteli, kakor je pri nas na kmetih sploh običajno, dati novo poslopje cerkveno blagosloviti. Obrnili so se torej na župnika Prijatelja in ga prosili, da naj opravi — seveda proti dobremu plačilu — do-tični cerkveni obred. Toda župnik Prijatelj je to prošnjo osorno odklonil, samo zbog tega, ker je mlekar-ska zadruga v naprednih rokah in ker njega in razne kaplane tare ble-da zavist, da mlekarne, katere člani so naprednjski, dobro uspeva, dočim klerikalne zadruge druga za drugo gineje. Torej edino strankarska strast in klerikalna zavidnost sta Prijatelja napotili, da je odrekel blagoslovljenje novega poslopja. Dasi se nismo za take cerkvene obrede nikdar ogrevali, smo vendar pustili v tem oziru svojim somišljenikom popolnoma proste roke. Ako so sedaj naši popje prevzeli nalogo, da pri naših pristaših odpravijo take in enake zastarele navade, je nam popolnoma prav. Nam to ne bo škodilo. Če bo pa našim bojevitim božjim namestnikom prav, če nekega lepega dne izostanejo naši

ljudje — iz cerkve, odkoder jih sedaj s silo pode, to je pa drugo vprašanje.

— **Radikalizem in klerikalizem — najnovejša koalici-ja.** Iz Celja se nam poroča: Najnovejše presenečenje v našem najno-vejšem štajerskem »radikalnem« aka-demičnem naraščanju smo doživeli dne 29. grudnia 1904 po prekrasnem gostovanju Nadine Slavjanske v »Na-rrodnem domu« v Celju. Takrat je namreč imel vsak priliko, dosedaj nedeživiljeno, nečuvno in nepričako-vano priliko, videti pri eni in isti mizi v najintimnejšem pogovoru — da se ne izrazim še natančneje — strakovi na prsih kot oficialnimi znaki svojih društev zastopnike treh slo-venskih akademskih društev, ki se vedno ponašajo svojim radikalizmom, in zastopnike katoliškega akademič-nega društva »Zarje« v Gradcu. Za-stopnike jih imenujem, ker se je že teden poprej govorilo, da pridejo k temu koncertu oficialno zastopat svoja društva in obenem nastopat proti društvu, ki jim je po svoji žilavosti in neizopriljivi življenski sili in vsled tega tudi vplivu, priljublje-nosti in ugledu med vsemi sloven-skimi naprednimi sloji v zadnjem času hud in boječ trn v peti. Dose-daj je bila navada pri naprednem slovenskem dijaštvu, da je razen slušajev, ko se gre za eminentno važne zadeve vsega slovenskega dijaštva in naroda, nemogoče vsako oficialno občevanje z mračnjaškimi društvi »Danica« in »Zarja« in ne-mogoče z njihovimi društveniki, če kot taki nastopajo, tudi občevanje v javnem lokalu. No, kakor je najno-vejši dogodek pokazal, »radikalna« društva »Slovenija«, »Ilirija« in »Ta-bor« niso tega mnenja ali pa imajo članove, ki se svojih društvenih prav-il, pravic in dolžnosti tako malo zavedajo, da pridejo v omenjeno ne-čuvno pozicijo. Kaj je privedlo go-spodu prvih dveh društev v omenjeno dušno družbo, ne vemo in ne ma-ramo presojevati. Ali o gospodih »Ta-boritih« lahko odločno povemo, kaj jih je dovedlo in jim tako priljubilo družbo »Zarjanov«: Le če se čla-novi tako strastno iščejo po vseh mogočih krajih z vsemi mogočimi in nemogočimi, pravimi in krivimi sredstvi, in če se spreje-majo in se jim dovoljuje ja-ven nastop, ne da bi se na-tanko poučili o društvenem namenu, o dolžnostih članov, o društvenem položaju, je mo-goče, da se Taborit v popolnoma treznem in resnem pogovoru izrazi, da se društvi »Tabor« in »Zarja« v najkrajšem času združite. Gospod iur Satl, ki je govoril te be-sede, nočemo ničesar očitati: je še pač mlad in neizkušen. Pač pa se mora društvo samo najodločneje karati in obsojati, da svojim članom ne razloži natančno društve-nega programa (ki je, kolikor vemo, tudi proti klerikalizmu). Seveda ve-ljajo te besede le tedaj, če res zgo-raj omenjene besede niso mnenje vsega društva. Mogoče je pa tudi, da je mnenje g. iur. S. mnenje vsega društva »Tabor«. Tedaj je seveda vsaka beseda odveč, in konsekvence očitvidne. Splošno pa se mora po-udarjati, da ves in vsak nastop društva kaže njegov radikalizem na ta način, da hoče in skuša vse obsto-ječe na vse načine odstraniti in ugo-nobiti. No, bil je to radikalizem, a sedaj ni več, in posebno za naš slo-venski narod ni več prav in koristen, a za dijaka akademika sploh nepo-treben. Tukaj imajo pač prav ona društva, ki ne opozarjajo kazaje pri vsaki priložnosti na svoj radika-lizem, ki pa delujejo in se vzgajajo na tihem in vsestransko in ki so že poslala in bodo poslala med dragi slovenski narod na stotine pravih na-rodnih slovenskih radikalnih mož. Zatorej slovenski dijaki, ki imate na-men opraviti svoje študije v Gradcu: Ne dajte se enostransko pregovoriti in nase vplivati! Preskušavajte in oce-njujte, in sicer mirno in raznodušno brez vsakih predsodkov, potem pa bo na vsak način Vaša edina deviza:

Edino prava in koristna naša pot nas vede pod mogočim prapor starega akad. tehn. društva „Triglav“!!!

— **Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani** je imela svojo 157. vodstveno sejo dne 21. decembra 1904. Pričetek ob 3. uri pop. Navzoči: Tomo Zupan (prvostojnik), Luka Svetec (podpredsed.), dr. Ivan Svetina in Anton Žlogar (tajnik). Svojo odsotnost je opravičil ravnatelj c. kr. strokovnih šol Ivan Šubic. Prvostojnik odpravlja ob 3. uri sejo ter pozdravi navzoče, na kar sta se pomaknili učiteljici na družbeni tržaški deski šoli pri Sv. Jakobu gđe. Josipina Delkinova in Amalija Reichmanova v I. plačilni razred, tamošnja učiteljica gđe. Marija Kovarčeva pa se je imenovala za definitivno učno moč s prejemki II. plač. razreda. Potem ko se je še obširno razpravljalo o zadevi „družbene kave“ je zaključil prvostojnik ob 6¼ uri zvečer sejo.

— **Tržaški namestnik princ Hohenlohe** je včeraj sprejel deputacijo tržaške trgovinske zbornice, ki ga je prišla prositi, naj deluje na to, da se v Trstu ustanovi italijanska pravna fakulteta in ob enem aktivirajo višji trgovski tečaj. Namestnik se je odločno izrekel za to željo, poudarjaje, da se popolnoma ujema z njegovimi nazori in odgovarja živi njegovi želji. To je prvič, da se je cesarski namestnik tako decidirano izrekel za italijansko zahtevo in se tako postavil v nasprotje z vladnim drž. zboru že davno predloženim zakonskim načrtom.

— **Politika v cerkvi.** Star običaj je v Trstu, da je pred vsakimi velikimi cerkvenimi prazniki nabit na cerkvenih vratih razpored cerkvenih svečanosti. Pred par leti so bili ti razporedi sicer res v italijanskem jeziku, ali vsaj to je bilo povedano, kdaj in po kaki vrsti se bo vršila služba v slovenskem jeziku. A danes? Danes je vse italijansko in se službe božje za Slovence niti ne emenja, kakor da smo kje v Kalabriji. Cerkevne oblasti nas torej v svojih naznanilih enostavno ne poznajo več in ignorirajo našo eksistenco v Trstu.

— **Občinske volitve v Trbovljah.** „Slovenec“ poroča, da so novoizvoljeni odborniki vsi „Rošove stranke“. To priznanje nas iskreno veseli, ker kaže, da je tudi naš župnik zapustil mračni krog klerikalcev in vstopil v kolo naprednih, za blagor in procvit naše velike občine vnetih mož. V resnici pa je med 24 odborniki 19 naprednjakov in 5 klerikalcev, 15 Slovencev in 9 Nemcev in nemškutarjev, kar je pri teh razmerah gotovo ugodno. Nezaodvoljni so z izvolitvijo župnika samo nekateri fanatični Nemci in z izvolitvijo narodnega učitelja samo dva znana nemškutarja-učitelja. Vsekakor pa se mora naši veliki industriji priznati pri vplivu na minole volitve veliko kulance in taktičnosti. V tem oziru je nam žal za poslavljajočega se ravnatelja rudokopov, ki je bil v narodnem oziru popolnoma nepristranski.

— **Premeščanje.** Davčni pristav v Radovljici g. Kar. Brufach je premeščen v Ljubljano, za davčnega pristava imenovan g. Alojzij Kreinž pa v Radovljico.

— **Telovadno društvo „Sokol“ v Ljubljani** priredi v soboto, dne 31. decembra 1904. leta v telovadni dvorani „Narodnega doma“ Silvestrov večer s prijaznim sodelovanjem slav. okteta pevcev „Glasbene Matice“, igralcev „Dramatičnega društva“ gđe. Noskove, gđe. Vučurinčičeve, g. Boleška, g. Nučiča in g. režiserja A. Verovška ter g. kapelnika Beniška. Spored: 1. Koračnica, godba. 2. Zajc: „Graničari“, ouvertura. 3. Parma: „Triglavske rože“, valček. 4. Dav. Jenko: „Što čutiš, Srbije tužni?“ poje sl. oktet pevcev „Glasbene Matice“. 5. a) Spary: „Pticek v rožnem grmu“, polka za flavto. b) Januš: „Misli name“, pesem za čelo. 6. Dr. A. Schwab: „Slanica“, poje sl. oktet pevcev „Glasbene Matice“. 7. Golterman: a) Abante religiozo iz Holm koncerta; Strobl: b) „Nevestina molitev“, za čelo in klavir, preizvajata g. Franc Kosek, član „Društvene

godbe“ in g. Benišek. 8. Thomas: „Raymond“, ouvertura, godba. 9. Šamberk: „Blaznica v I. nadstropju“, burka v 1 dejanju. Proizvajajo gđ. igralci slovenskega gledališča. 10. Fahrbach: „Mična plesalka“, polka francoska. 11. Davorin Jenko: „Strunam“, poje slav. oktet pevcev „Glasbene Matice“. 12. Gerwais: „Slovenske pesmi“, potpourri. 13. H. V. Vogrič: „Lahko noč“, poje sl. oktet pevcev „Glas. Mat.“. 14. Eilenberg „Mlin v črnem gozdu“, idila. O polnoči govor in alegorija. — Po polnoči ples. Začetek točno ob 8. uri zvečer. — Pri veselici sodeluje slavna Društvena godba. Vstopnina za člane prosta, rodbine članov 60 v., nečlani plačajo 1 K.

— **Odlikovanje na svetovni razstavi v St. Louisu.** Med odlikovani v avstrijskem oddelku sta med drugimi tudi ces. kr. umetno-obrtna šola v Ljubljani in c. kr. strokovna šola za šipkarstvo v Idriji.

— **„Prosveta“.** Jutri, v četrtek zvečer ob 8 uri se vrši v restavracijskih prostorih „Narodnega doma“ prijateljski sestanek članov in prijateljev „Prosvete“.

— **Poljudna predavanja „Prosvete“** se vrše dne 2, 4, 6 in 9. prosinca točno ob 8. uri zvečer v veliki dvorani „Mestnega doma“ po sledečem sporedu: 1.) „Postane vesoljstva“; 2.) „Iz prazgodovine naše zemlje“; 3.) „Konec sveta“; 4.) „Radij in novi žarki“. Izvajanja phil. P. Grošlja bodo spremljala s skiptikom projicirane slike in poskusi. Vstopnina za celi cikel 1 K, za delavce in dijake 50 h, vstopnice za posamezna predavanja po 30 h. Pred prodajo vstopnic ima Sešarkova trafika, dobivajo se pa tudi na večer predavanja od ¼/8. uro v „Mestnem domu“. Ker tvorijo predavanja zaključeno jedrno, je želeli, da se občinstvo udeleži vseh štirih predavanj.

— **Hrvatski in slovenski umetniki in književniki v Belgradu in Sofiji.** Kakor poroča „Novi Srbobran“, je dospelo včeraj v Belgrad več hrvatskih in slovenskih umetnikov in književnikov. Tam ostanejo nekaj dni, da se dogovore s svojimi srbskimi tovariši glede izdaje jugoslovanskega almanaha. Nato odpuštujejo skupno s Srbi v Sofijo, da si ogledajo razstavo „Savremenega Iskustva“ in se posvetujejo o II. jugoslovanski umetniški razstavi v Sofiji.

— **Pevska skušnja „Glasbene Matice“**, in sicer za moški zbor bo v četrtek, dne 29. t. m., za mešani zbor pa v ponedeljek, dne 2. januarja.

— **Strokovno društvo mizarjskih pomočnikov za Kranjsko v Ljubljani** priredi dne 31. decembra 1904 v Koslerjevi zimski pivarni v Spodnji Šiški silvestrovo veselico. Na sporedu je razen godbe na lok tudi srečelov, slavnostni govor o polnoči in mnogostna druga razvedrila. Po dovršenem sporedu do jutra ples.

— **Velika odlika** je doletela svetovnoznano firmo Singer Co., delniška družba šivalnih strojev, ki ima zalogo v Ljubljani na Št. Petra cesti števil. 4 s častnim naročilom, da je smela v Gmunden za dvor Nj. Velikdanstva kraljice hanoveranske poslati enega svojih priznanih odličnih fabrikatov.

— **Javna vinska pokušnja** v tukajšnji deželni vinski kleti bo nocoj, v sredo, od 6—9. ure zvečer. Razen prejšnjih bo nekaj novih vin skih vzorcev na razpolago, in sicer rdeča in bela vina gg. V. Uršiča iz Kostanjevice, Lenarčiča iz Leskoveca, A. Uima s Kleveža, Fr. Gundarja s Čreteža, M. Ambrožiča z Nove Sušice in nekaterih producentov iz Belokrajne ter 17letni in 22letni pikolit (sladko vino) v litrskih in politrskih steklenicah.

— **Južni železnici** se vedno očita, da razen nemškega jezika ne spoštuje nobenega drugega. Temu pa ni tako! Kjer je južna železnica odgovorna za javno varnost, tam preklicano skrbi, da so opominjalne tabele pisane v ljudskem jeziku. Le pogledjmo progo Št. Peter-Reka. Ta proga je samo kakih 70 kilometrov dolga, vendar je napravljenih opominjalnih tabel v raznih jezikih. Od Št. Petra do Šapjana so table nemško-slovenske, od Šapjana do Jurdana so nemško-hrvatske, od Jurdana do Matulj so hrvatsko-slovenske in slednjič od ogrske meje do Reke madjarsko-slovenske.

— **Čitalnica v Šiški** je imela 26. decembra svoj 27. redni občni zbor. Ker se je dosedajni predsednik g. Fr. Drenik predsedstvu odpovedal, predsedoval je občenemu zboru podpredsednik g. V. Maurer. V priznanje velikih zaslug, ki si jih je priboril g. Fr. Drenik za čitalnico v teku 24 let kot predsednik iste, izvolil ga je občni zbor soglasno častnim članom društva. Delovanje čitalnice je bilo v preteklem letu precej živahno. Priredili sta se dve veselici, sodelovalo pa se je pri dveh

zunanjih prireditvah. Članov ima čitalnica 135. Dohodkov je imela 1261 K, stroškov pa 1284 K. Društveno premoženje znaša 4839 K. Naročenih je bilo 13 listov, knjižnica pa šteje do 1500 knjig, od kojih se jih je izposodilo 991. Pevski zbor šteje 12 rednih pevcev. Ti so okarbeli tudi cerkveno petje. Občni zbor je izrekel gg. profesorju Žaklju in dr. Jos. Staretu zahvalo za podarjenih 30 knjig. V nov odbor so bili izvoljeni: predsednikom g. V. Maurer, blagajnikom g. I. Suva, odbornikom pa gg. I. Hummer, I. Zakotnik, L. Burja, I. Škarjavec, K. Mohar in K. Javoršek.

— **Čitalnica v Ribnici** priredi s prijaznim sodelovanjem tambergaškega in ribniškega pevskega kluba v soboto, dne 31. decembra 1904. leta v salonu g. A. Arko svoj običajni Silvestrov večer. Spored: 1.) V. Parma — T. Tollazzi: „Ško z vasa“. Koračnica iz „Legionarjev“. Tamburanje. 2.) Dr. B. Ipavec: „Slabo sveča je brlela“. Petje. 3.) H. Vogrič: Izvadek iz opere „V Studnic“. Tamburanje. 4.) A. Jajž: „Občutki“. Petje. 5.) V. G. Brož: „Na valovih adrianskega morja“. Valček. Tamburanje. 6.) D. Jenko: „Što čutiš, Srbije tužni?“ Petje. 7.) I. pl. Zajc — pl. Parkaš: Izvadek iz opere „Nikola Šubić Zrinski“. Tamburanje. 8.) „Pri vrtarju“. Burka. Spisal I. Pucelj. 9.) H. Vogrič: „Slava Prešernu“. Venec njegovih pesmi. Tamburanje. 10.) P. H. Sattner: „Za dom med bojni grom“. Petje. 11.) Tombola. Glavni dobitek od gospoda Merharja darovana srna. 12.) O polnoči: Novoletni govor in živla podoba v bengalični razsvetljavi, med tem udarjajo tamburasi „V božični noči“. Prosta zabava in ples. Začetek ob ¼/9. uri zvečer. — Vstopnina za čitalniške člane z obitelji 1 K, za nečlane 60 vinarjev. Gostje dobro došli. Odbor.

— **Novomeška kmetijska podružnica** ima svoj redni občni zbor v četrtek, dne 5. januarja 1905 ob 2. popoldne v društvenem prostoru v Novem mestu (v hiši gosp. Jakšeta „pri Sloncu“). Na sporedu je letos poleg običajnih točk tudi vprašanje »Kake vrednosti je simodolsko plemo za napredek živinoreje na Dolenjskem«, o katerem bo poročal pristav gospod V. Rohrmann.

— **Iz Št. Petra na Krasu.** Kakor so se že več let zaporedoma Šempeterčanje odkupili od novoletnih večerj z malim darom v korist družbe sv. Cirila in Metoda, tako se tudi letos pobirajo prostovoljni doneski v ta prekoristen namen.

— **Iz Štanjela na Krasu.** Posenstnik tukajšnje graščine kapitan g. A. Sessler je brezplačno odpreustil del svojega gradu oddelku 500 Črnogorcev, ki delajo na novi železniški progi. Za pravoslavni praznik sv. Nikolsja je naprosil župnika iz Peroja pri Pulju, da je imel službo božjo. Na predvečer praznika je g. graščak gostil svoje goste z jedmi, pijačo in smodkami iz veselja nad izredno vzgladnim vedenjem sinov Črne gore.

— **Vlak je povozil** na božični večer pri postaji Rače železniškega delavca M. Kidriča, ki se je vračal k svoji družini iz Celovca. S postaje je šel proti domu po progi ter se je najbrže hotel izogniti počitnemu vlaku, pri tem pa ga je zagrabil odzadaj brzovlak, ki ga je vrzel na tla ter so mu šla kolesa čez desno stran trupla. Dasi je imel desno roko in nogo združeno in prsi vtisnjene, vendar se je zavlekel še par korakov po nasipu, kjer je mrtev obležal.

— **Mesto zastoj v Ameriki** je prišel v zapor. Včeraj je aretiral na južnem kolodvoru službojuči nadstražnik Večerin nekoga Pavla Ošabna iz Grahovega, ker je delal za izseljevalno pisarno Zwilchenbarta v Bazlu. Pripeljal je seboj 13 ljudi in jim hotel na kolodvoru kupiti vozne listke do Bazla, kar mu je pa stražnik preprečil. Pri Ošabnu se je baje dobilo pismo, v katerem mu Zwilchenbart obljubljuje od vsakega izseljenca po 6 K in še prosto vožnjo, kadar hoče iti v Ameriko. Ko so izseljenci zasulili, kako jih je hotel speljati Ošabna na led, da bi bil namreč dobil odstotke, katere bi bili morali pri Zwilchenbartu sami plačati, je malo manjkalo, da ga niso pretepli. Zares je to velika budalost, ker je toliko domačih agentur, pa silijo izseljenci v svojo škodo k inozemcem, kjer jih obrijejo, kolikor jih morejo.

— **O blažena noč!** Na sveti večer so fantje iz Hrušice zopet pokazali svojo katoliško-narodno zavest. Zbralo se jih je polna „Polde-tova“ gostilna v Še-fanji vasi. Nekaj časa so mirno popivali, potem se je razvil hud tepež. Posebno hudo so bili v rabi stoli, steklenice in noži. Jakoba Drakelja in Martina Jerančiča so tako premikastili, da so ju

morali oddati v deželno bolnišnico. Oba sta težko telesno poškodovana. Antona Hlebsa, ki je znan pretepaš in ki je pri tepežu tudi streljal s samokresom, je policija že včeraj aretovala. Trdi sicer, da ni bil nič pri tepežu udeležen, toda na srjaci so se dobili krvni znaki. Hlebs je bil že dvakrat zaradi tepeža kaznovan, prvi pa, da ni bil nikoli zvrven.

— **Za spomin.** Na Bledu se je ust. novil komite, ki dela na to, da bi se dali skupno slikati vsi oni redki starčki Slovenci, ki so še služili pri vojaki pokojnega cesarja Ferdinanda. Sedaj jih imajo zglasenih iz blejske okolice csem. Ljubljana ima še 15 »Ferdinandovcev«. Kdor bi tedaj hotel biti naslikan med svojimi sovrstniki, naj se obrne do »začasnega komiteja« na Bledu.

— **Delavsko gibanje.** Včeraj se je odpeljalo z južnega kolodvora v Ameriko 63 Slovencev, 7 Hrvatov, 16 Macedoncev in 4 Črnogorci, nazaj pa je prišlo 25 Hrvatov. — 30 Hrvatov je prišlo iz Westfalskega. — 40 Macedoncev in Hrvatov se je odpeljalo v Hrušico.

— **Izgubljene in najdene reči.** Na južnem kolodvoru je bil izgubljen, oziroma najden daljnogled, dva dežnika in klobuk. — Postrežnica Terezija Kozinova je izgubila bankovec za 10 K.

— **Hrvatske novice.** — Policija na konjih v Zagrebu se baje v kratkem odpravi. — Namestnik zagrebške policije dr. Mihičič odstopi ter gre za okrajnega predstojnika na deželo ali pa bo pridržen kateri veliki županiji. — Nova hrvatska drama. Ivo konte Vojnović je napisal prekrasno novo dramo »Majka Jugovića«. Njegova »Trilogija« se prevaja na italijanski in ruski jezik.

— **Spremembe v uredništvih hrvatskih listov.** Reški »Novi List« javlja, da izstopijo iz uredništva »Obzora« z novim letom trije člani, med njimi tudi glavni urednik gosp. Jos. Pasarić. Glavni urednik »Obzora« postane dosedanj urednik spletskega »Jedinstva«. Iz uredništva »Narodne Obrane« v Osijeku takisto izstopita dva člana — glavni urednik dr. Lorković, ki odide v Zagreb, in glavni sotrudnik. V uredništvo »Narodne Obrane« baje vstopi g. M. Band iz Trsta. Radičev »Dom« preneha izhajati ter se združi s »Hrvatskim Narodom«, glasnikom kmetске stranke. »Svjetlo« v Karlovcu bo izhajalo dvakrat na teden. »Podravac« v Virju spremeni ime v »Hrvatske novice«.

— **Slovenci v Ameriki.** — Roparski umor. V Butteju je neki ropar ponoči na cesti ustavil Slovence Ivana Ferlana in njegovega spremljevalca ter jima zapovedal vzdigniti roke, da ju preišče. V istem hipu pa je tudi že ustrelil ter zadel Ferlana v srce. Pokojni je bil doma iz Poljan pri Šofoji Loku ter je ostavil v Ameriki vdovo in tri otroke. — Mila kazen. Slovenec Fran Puhek v Paeblu je bil obtožen, da je skušal umoriti Ignacija Bačnika. Sodišče mu je za to priznalo le 100 dolarjev globe in tri mesece zopora. Pri nas bi dobil do pet let ječe.

— **Najnovejše novice.** — Nov svetnik. Včeraj je papež proglasil za svetnika avguštinskega meniha St. Bellesinija, ki je bil doma v Tridentu.

— **Visoka globa.** Belgradski občinski svet je obsodil belgijsko družbo za elektriciteto v globo 42.000 frankov, ker ni držala pogodbe.

— **Smrt Syvetona.** Syvetonova žena si z nekako umljivo vneto prizadeva dokazati, da se je njen mož sam usmrtil. Predsedniku domovinske lige je prinesla 98.000 frankov, češ, da jih je njen mož poveril iz zvezne volilne blagajne.

— **Sedem otrok** je utonilo pri drsanju v Trieru.

— **Za rusko čast.** V Hanovru se je na božični večer razpravljalo v neki privatni družbi o rusko-japonski vojni. Pri tem se je obrekovalo Rusijo na vse načine, kar je nekega prisotnega Balgara tako razburilo, da je potegnil revolver ter ustrelil na najhujšega obrekovalca, nato pa ustrelil še sebe.

— **Umorjenega** so našli v Stol. Belgradu vpokojenega ministrskega svetovalca Gondola.

— **Cesarjev dar.** Znanemu nemškemu zgodovinarju L. Pietschu je cesar Viljem laskavo čestital k 80. letnici ter mu določil obenem častno do smrtne plačo letnih 2000 mark.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 28. decembra. Ministrski predsednik Körber je včeraj zvečer cesarju izročil demisijo ministrstva.

Danes ob 10. uri popoldne je bil Körber zopet pri cesarju. Ta avdijenca je trajala petdeset ur. Cesar se še ni odločil, sprejme-li demisijo ali jo odkloni. Od avdijence se je Körber peljal v ministrstvo notranjih del, kjer sta ga pričakovala ministri grof Goluchowski in Wittek in s katerima je imel daljše posvetovanje.

Dunaj 28. decembra. Parlamentarni in politični krogi so prepričani, da je konec Körberjeve ere in da Körberjevo ministrstvo ne prestopi več praga poslanske zbornice. Pravi vzrok Körberjevega padca je nemška ljudska stranka, ki je vlado pri zadnjem glasovanju v budgetnem odseku pustila na cedilu. Körber se je zanašal na to stranko, ker je vladal po njenih ukazih ter se zavezal, poskrbeti za vojaške izredne kredite potrební denar. Odločilni vojaški krogi so ta denar zahtevali, in uvidevši, da jim ga Körber ne preskrbi, so strmoglavili Körberjevo ministrstvo.

Dunaj 28. decembra. Poleg nemške ljudske stranke so češki konservativni veleposestniki največ pripomogli, da je Körber padel. Znano je, da so imeli ti veleposestniki pred glasovanjem o refundaciji v proračunskem odseku sestanek v Pragi, na katerem so bili sklenili, da glasujejo proti vladnim denarnim zahtevam. To se je tudi zgodilo. Z ozirom na to se sodi, da je češkim konservativnim veleposestnikom sojena posebno važna vloga pri sestavi novega ministrstva.

Dunaj 28. decembra. „Wiener Zeitung“ prijavlja sankcionirani novi nižjeavstrijski šolski zakon.

Budimpešta 28. decembra. Današnja seja poslanske zbornice je bila zopet jako burna. Vlada je zahtevala budgetni provizorij. Proti provizoriju sta govorila grof Apponyi in grof Julij Andrássy. Ko je Tisza rekel, da razpusti 3. januarja poslansko zbornico, naj ima provizorij, ali naj ga nima, je nastal vihar. Opozicija je vpila, da je kralj prisegel na ustavo in da svoje prisege ne sme prelomiti. Tisza je kričaje protestiral proti temu, da se vlačí krona v debato, češ, da je samo vlada odgovorna, če se prekrši ustava. Opozicija je porogljivo ugovarjala in vpila, da je kralj sam odgovoren.

Berolin 28. decembra. „Tagblatt“ javlja, da je carjev manifest, ki ga je sestavil bivši minister Witte, napravil v Rusiji velik vtis.

Berolin, 28. decembra. O izgradnji ruskih rezervistov v Radonu se čujejo detalji, ki pričajo, da je bila nastala prava revolucija. Rezervisti so razstrelili z dinamitom dva železniška mosta in streljali na vojaštvo. Ubilih in ranjenih je bilo mnogo rezervistov in vojakov. Med ubitimi sta en polkovnik in dva druga častnika.

Moskva 28. decembra. Zemstvo je sklenilo, da pretrga za nedoločen čas svoje delovanje, češ, da je po carjevem manifestu tako razburjeno, da ne more izvrševati svoje naloge.

Rusko-japonska vojna. Petrograd 28. decembra. Tekom prihodnjih dni odredi car mobilizacijo 4. in 7. voja.

London 28. decembra. „Daily Telegraph“ javlja, da se je rusko levo krilo na mandžurskem bojišču znatno pomaknilo proti jugu. Fronta je 65 kilometrov dolga. Začetkom februarja bo imel Kuropatkin 600.000 mož na razpolaganje in tedaj bo s pomočjo vladivostoške armade mogel poskusiti, da obide, zajame in zdrobi japonsko armado. Garda pride meseca januarja na bojišče.

Narodovo zdravilo. Tako se sme imenovati boleti utešujoče, mišice in živce krepčujoče, kot mazilo dobro znano „Mollovo francosko žganje in sol“, katero se splošno in uspešno uporablja pri trganju po udih in pri drugih naslednjih prehlajenja. Cena steklenici K 1-90. Po postnem povzetju razpošilja to mazilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj na DUNAJI, Tuchauben 9. V zaloga po deželi je izrečno zahvaliti MOLL-ov preprati, zaznamovan z varstveno znamko in podpisom. 28-18

„Le Griffon“
najboljši cigaretni papir.
43 Dobiva se povsod. 671

Protin
revmatske
bolečine ?
3497-4

Zoltánovo mazilo
priznana tako dober lek za vdrnenje se
dobiva v vsaki lekarni steklenica za 2 K.
Po pošti razpošilja

lekarna ZOLTÁN, Budapešta,
V. Szabadságter.

Proti prahajom, luskinam
in izpadanju las
deluje najboljša priznana
Tanno-chinin tinktura
za lasse

katera okrepuje lasišče, odstra-
njuje luske in preprečuje izpa-
dan e las.

1 steklenica z navodom i K.
Razpošilja se z obratno pošto ne manj kot
dve steklenici.

Zaloga vseh preizkušenih zdravil,
medic. mil, medicinal. vin, specijali-
tet, najfinjših parfumov, kirurških
obvez, svežih mineralnih vod i. t. d.

Dež. lekarna Milana Leusteka
v Ljubljani, Resljeva cesta št. 1
poleg novozgrajenega Fran Jožefovega
jubil. mostu 37-62

**Zdravilski
konjak**
zajamčeno pristni
vinski destilat pod
stalnim kemiškim
nadzorstvom.
Destilerija
Camis & Stock
Trst-Barkovlje.

1/2 steklenica K 5-—, 1/2 sto
klenice K 2-60. — Na prodaj v
boljših trgovinah. 6

Darila.

Upravništvu našega lista so poslali:
Za družbo sv. Cirila in Metoda:
Gospica Mar. Rutar v Ljubljani 10 kron
mesto venca na krsto gospej Ani Trpin v
Kamniku. — Gg. uradniki užitoinskega
zakupa v Ljubljani K 1330 (hranilna koji-
žica št. 47397 mest. hranilnice ljubljanske).
— G. G. Piki v Postojni K 2380 nabral
pri povabljenih gostih povodno otvoritve
nove gostilne „Gaspari“ v Postojni. — Sku-
palci K 5210. — Srčna hvala! Živelci daro-
valci in nabiralci!
Corrigendum: V sobotnem izkazu
Ciril-Metod daril naj se bere, da so se od-
kupili od božičnih in novoletnih voščil z
zneskom K 3480 rodoljubi in rodoljubke
iz Litije.

Izkaz

onih p. n. blagovorniteljev občine Dol. Loga-
tec, kateri so se odkupili od novoletnih in go-
dovnih voščil za leto 1905, v prid tukajšnjemu
ubož. zakladu: Gg. Arko Iv. Bruss Jos. De
Gleria Ant. Dolenc Ant. Drabek Vene. Fabjan-
čič Iv. Habe Mat. Hamerlitz Rud. Hladnik Iv.
Hladnik Fr. Hodnik Fr. Kastelic Ant. Koren-
čan Fr. Kunc Ant. Lapuh Jos. Majdič Fr. Go-
spe Mazi Jospina Marguč Ivana Gg. Meze Iv.
Miheve Iv. 44 Miheve Iv. 38 Monetti Matija
Mulley Adolf Novljan Al. Petrič Mart. Pin Al.
Serini Art. Sicherl Iv. Smole Jos. Stroj Val.
Sega Iv. Gospa Tollazzi Jospina gđ. Tollazzi
Mimi, Gg. Tomazič A. Trsar Lovro Urbas Jos.
Vehove Al. Vilar Ant. Verbič Jak. Zajc Mart.
gđ. Zore Ana, 3537

Županstvo občine Dol. Logatec
dne 27. decembra 1904.

**Najboljše izpriče-
valo,** ki daje zdravniku in pacientu,
najboljše jamstvo za izdatnost sredstva, je
kemiška analiza, ki je vsakdar potrdila —
napovedano množino eleza v
železnatemu vinu lekarnarja **Pi-
ecolla**, v Ljubljani na Dunajski
cesti. Zunanja naročila po povzetju. 425

Borzna poročila.

Ljubljanska
„Kreditna banka“ v Ljubljani.

Uradni kurzi dun. borze 27. decembra 1904.

Naložbeni papirji.	Donar	Blago
4% majeva renta	100-25	100-45
4% srebrna renta	100-20	100-40
4% avstr. kronska renta	100-35	100-55
4% „zlata“	119-50	119-70
4% ogrska kronska	97-95	98-15
4% „zlata“	118-65	118-85
4% posojilo dežele Kranjske	99-50	101-—
4% posojilo mesta Spiljet	100-25	101-25
4% „Zadar“	100-—	100-—
4% „bos. here. žel. pos. 1902“	100-85	101-85
4% češka dež. banka k. o.	100-—	100-15
4% „ž. o.“	100-—	100-50
4% „žst. pisma gal. d. hip. b.“	101-40	102-40
4% „pešt. kom. k. o. z.“	107-60	108-50
4% „10% pr.“	100-10	101-—
4% „zast. pisma Innerst. hr.“	100-50	101-20
4% „dež. hr.“	100-—	101-—
4% „z. pis. ogr. hip. ban.“	100-—	101-—
4% „obl. ogr. lokalnih že- leznic d. dr.“	100-—	101-—
4% „obl. češke ind. banke“	100-75	101-75
4% „prior. Trst-Poreč lok. žel.“	98-50	—
4% „prior. dol. žel.“	99-50	100-—
3% „juž. žel. kup. 1/2 1/2“	307-10	309-10
4 1/2% „avst. pos. za žel. p. o.“	100-60	101-80

Srečke.	1860	1880
Srečke od 1. 1860 1/2	186-—	188-—
„ „ 1864	276-—	280-—
„ „ tizske	163-—	164-80
„ „ zem. kred. I. emisije	305-—	316-—
„ „ „ II. „	297-—	307-—
„ „ ogr. hip. banke	270-—	276-50
„ „ srbske a frs. 100-—	96-—	100-—
„ „ turške	131-15	132-15
Basilika	20-75	21-75
Kreditne	475-—	484-50
Inomoške	78-—	82-—
Krakovske	88-—	92-50
Ljubljanske	68-—	73-70
Avst. rud. križa	53-75	55-75
Ogr. „ „	28-70	29-70
Rudolfove	66-—	70-—
Salcburške	72-—	77-50
Dunajske kom.	522-—	532-—

Delnice.	87-25	88-25
Južne železnice	87-25	88-25
Državne železnice	648-75	649-75
Avstr.-ogrsk. bančne delnice	1630-—	1640-—
Avstr. kreditne banke	675-—	676-—
Ogrske	803-75	804-75
Živnostenske	249-50	250-50
Premogokop v Mostu (Brüx)	660-—	664-—
Alpinske motan	500-—	501-—
Praške žel. ind. dr.	2373-—	2379-—
Rima-Murányi	517-25	517-50
Trbovlske prem. družbe	304-—	308-—
Avstr. orožne tovr. družbe	530-—	534-50
Češke sladkorne družbe	183-—	184-50

Valut.	11-32	11-37
C. kr. cekin	11-32	11-37
20 franki	19-07	19-09
20 marke	23-50	23-56
Sovereigns	23-90	23-96
Marke	117-62	117-82
Laški bankovci	95-20	95-35
Rubli	253-75	254-75
Dolarji	4-84	5-—

Žitne cene v Budimpešti.
Dne 28. decembra 1904.

Termin.	50	10-22
Pšenica za april	50	10-22
Rž „ april	50	7-97
Koruza „ maj	50	7-67
Oves „ april	50	7-24

Ekativ.
Nespremenjeno.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 306-2. Srednji zračni tlak 736-0 mm.

Dec.	Čas opazo- vanja	Stanje baro- metra v mm	Tempera- tura v °C	Vetrovi	Nebo
26.	9. zv.	731-7	2-1	sr. sever	jasno
27.	7. zv.	733-3	1-6	sr. sever	jasno
	2. pop.	739-0	0-5	sr. jvzhod	sneg
28.	9. zv.	745-3	2-8	sr. jvzhod	oblačno
28.	7. zv.	747-6	7-6	brezvetr.	jasno
	2. pop.	746-3	1-8	sr. jvzhod	jasno

Srednja temperatura nedelje in ponedeljka:
26° in 16°, normale: -25° in -25°. —
Mokrina v 24 urah: 0-0 mm in 0-4 mm.

Zahvala.
Za mnogobrojne in presrečne do-
kaze sočutja prilikom smrti gospe
Elizabete Schmidinger
roj. Plankensteiner
izrekamo vsem prijateljem in znancem
srčno zahvalo. 384-
Rodbina dr. Schmidinger.

Zahvala.
Vsem onim, ki so se udeležili v
tako častnem številu pogroba na-
šega ljubljanskega očeta, oziroma
starega očeta, gospoda
Petra Lenassija
izrekamo tem potom najtoplejšo
zahvalo. Posebno pa se zahvalju-
jemo blg. gospodu županu Jelovšku
in njegovi velec. rodbini, kakor tudi
vsem, ki so blagumu pokojnika
med boleznijo tako lepo stregli za
res poštvovalen trud, domačemu
gasilnemu društvu za korporativno
udeležbo in slednjič darovalcem
lepih vencev.
Rodbina Pleško.

Blagajničarko
sprejme 3834-1
A. Domicelj, Rakek.
Učiteljica
v pok.
želi poučevati v predmetih ljudske šole
in tudi ženska ročna dela.
Naslov se izve v upravnishtvu „Slov.
Naroda“. 3832-1

Učenca
od dobrih staršev, zmožnega sloven-
skega in nemškega jezika, sprejme v
trgovino z mešanim blagom
JAKOB ŠEGA
v Škocijanu pri Mokronogu.

GRAND PRIX
Pariška svetovna razstava 1900.

Svetovnoslavna ustna voda.
Dobiva se povsod. 2921-24

St. 41172 3835-1

Ustanova
za meščanske otroke.
Za razpisano Primož Auerjevo
ustanovo za meščanske otroke v
znesku letnih 105 K se ni oglašil
nobeden prosilec ki bi bil po usta-
novnem pismu opravičen jo uživati.
V sklad tega se ta ustanova po
naročilu c. kr. deželne vlade v Ljub-
ljani z dne 4 t. m. št. 21782 vno-
vič razpisuje v podelitev s pripomoji,
da imajo pravico do nje otroci ubo-
gih meščanov ljubljanskih, predvsem
sorodniki ustanovnika in otroci ubo-
gih izdelovalcev vlasulj, ki se name-
ravajo učiti in izučiti kakega obrta
ali rokodelstva.
S potrebnimi dokazili opremljene
prošnje za podelitev te ustanove
vlagati je tukaj
do 15. januarja 1905.
Mestni magistrat v Ljubljani
dne 22. dec. 1904.

Dr. 3846-1
Ivan Oražen
Wolfve ulice št. 12
zopet ordinuje.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.
C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Beljaku.
Izvod iz voznega reda.
ODHOD IZ LJUBLJANE juž. kol. PROGA NA TRBIŽ. Ob 12. uri 24 m ponoči osonbi
vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Aussee.
Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m
zjutraj osonbi vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal
v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzen, Marijine vare, Heb,
Francove vare, Prago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 54 m dopoldne osonbi vlak
v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Solnograd, Lend-Gastein, Zell am See,
Inomost, Bregenc, Curih, Zeneva, Pariz čez Amstetten na Dunaj. — Ob 3. uri 56 m popoldne
osonbi vlak v Trbiž, Šmohor, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno, čez Klein-
Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago,
(direktni voz I. in II. razr.), Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri ponoči osonbi
vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo (Trst Monakovo direktni voz I. in II.
razreda). — PROGA V NOVO MESTO IN KOČEVJE. Osonbi vlaki. Ob 7. uri 17 m zjutraj v
Novo mesto, Stražo, Toplice, Kočevje, ob 1 uri 5 m pop. istotako. — Ob 7. uri 8 m zvečer v
Novo mesto, Kočevje. — PRIHOD V LJUBLJANO juž. kol. PROGA IZ TRBIŽA. Ob 3. uri 23 m
zjutraj osonbi vlak v Dunaj čez Amstetten, Monakovo, Inomost, Franzensfeste, Solnograd,
Linc, Steyr, Ischl, Aussee, Ljubno, Celovec, Beljak. (Monakovo-Trst direktni voz I. in II. razr.). —
Ob 7. uri 12 m zjutraj osonbi vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 10 m dopoldne osonbi vlak z Du-
naja čez Amstetten, Lipsko, Prago (direktni voz I. in II. razreda), Francove vare, Karlove var-
e, Heb, Marijine vare, Plzen, Budejevice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Zeneva, Curih, Bregenc,
Inomost, Zell ob Jezeru, Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, Šmohor, Pontabel. — Ob 4. uri
44 m popoldne osonbi vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthal, Beljaka, Celovca, Monakovoga, Ino-
mosta, Franzensfesta, Pontabla. — Ob 8. uri 44 m zvečer osonbi vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka,
Šmohorja, Celovca, Pontabla, čez Selzthal iz Inomosta, Solnograda čez Klein-Reifling, iz Steyra,
Lince, Budejevic, Plzna, Mar. varov, Heba, Francovih varov, Prage in Lipskega. — PROGA IZ
NOVEGA MESTA IN KOČEVJA. Osonbi vlaki: Ob 8. uri 44 m zjutraj iz Novega mesta in
Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straže, Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 35 m,
zvečer istotako. — ODHOD IZ LJUBLJANE drž. kol. V KAMNIK. Mešani vlaki: Ob 7. uri
28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 7. uri 10 m zvečer. — Ob 10. uri 45 m ponoči
samo ob nedeljah in praznikih in le oktobra. — PRIHOD V LJUBLJANO drž. kol. IZ KAM-
NIKA. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 10. uri 59 m popoldne, ob 6 uri 10 m zvečer.
Ob 9. uri 55 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih in le oktobra. — Čas prihoda in odhoda
je označen po srednjeevropskem času, ki je za 2 min. pred krajevnim časom v Ljubljani.

St. 40.690. 3709-3

Hrasti naprodaj.
Podpisani mestni magistrat proda 40 hrastov,
stoječih na mestni senožeti poleg kolezije in spre-
jema pismene ponudbe do 31. decembra 1904.
Mestni magistrat v Ljubljani
dne 15. decembra 1904.

1870 Ustanovljeno 1870
Trgovina s perilom in modnim blagom
C. J. HAMANN
priporoča naslednje predmete: 2976-12
za lovce in turiste
lovške telovnike, lovške dokolenice, lovške nogavice, snežne kape itd.
Za gozdarje
nepremočljive dežne plašče in ovratnike, usnjate ga-
maše, lovške klobuke, kape itd., vse le prve vrste izdelki.
Za pošteno postrežbo jamči trdka
C. J. HAMANN
dobavitelj perila c. in kr. Visokosti, raznih častniških uniformiranj, zavodov itd.

Kislo repo

100 kil K 14, brez sodov, razpošilja po povzetju 3838-1
prekajevalec in razpošiljalec živil
Janko Ev. Sirc v Kranju.

Dobro idoča

gostilna

na Notranjskem se odda takoj v najem.

Naslov pove upravništvo „Slov. Naroda“.

3-91-2

Več sto lepih, suhih

mecesnovih plohov

proda po primerni ceni

Josip Fajdiga, trgovec z lesom
v **Kamniku**. 3566-6

Prodajalko

izurjeno v špecerijski stroki ter

učenca

iz poštene hiše sprejme takoj trdka

Jos. Jebačin v Ljubljani.

Proda se

prostovoljno, na Spod. Štajerskem se nahajajoča, dobro idoča, čez 70 let stara **usnjarija** z zalogo blaga vred, k isti spadajoča poslopja so močno zidana in dobro ohranjena; krog odjemalcev je velik; usnjarija je od železnice in pošte oddaljena 5 minut, leži pri farni cerkvi in blizu šole, z usnjarijo je tudi združena prodaja drobnega špecerijskega bl ga. 3788-2
Naslov pove uprav. „Slov. Naroda“.

Duhovito in okusno darilo

vsakomur dobrodošlo, je steklenica rastlinskega likerja ali grenčice „**FLORIAN**“ fine kakovosti za okrepitev želodca! Dobi se v steklenicah po 1, 1/2, 1/4, litra v rastlinski destilaciji „**FLORIAN**“ (trdka Edmund Kavčič v Ljubljani) in v drugih prodajalnah. 5-296
Pazite na ime „**FLORIAN**“.

Diamanti za rezanje stekla

za steklarje in za domačo rabo, izvrstne kakovosti z jamstvom za brezhibno rezanje. Z ročajem iz eberovine K 281, s koščenim ročajem K 290, s ponikljanim ročajem K 450, najfinjša vrsta K 500.

Solingski stroj za striženje las!

s tremi grebeni za pretakanje za 3, 7 in 10 mm dolge lase. Vsa lahko takoj strižete. Navodilo je priloženo. Pri dveh otroških strojih v 1/4 leta zaslužite. Cena K 550, najfinjši K 700. Stroj za striženje brade K 600. Skarje za konje in pse po K 500. Samobilni aparat, ranjenje izključeno, samo K 400 — kompletno. Na zunanjo po povzetju. 3271-3
M. RUNDBAKIN, DUNAJ, IX.,
Liechtensteinstrasse 23.

10.000 parov čevljev!

4 pari čevljev samo 5 K.

Vsled ugodnega ogromnega nakupa se odda za to nizko ceno: par moških in par ženskih čevljev, črnih ali rjavih na trakove z močno zbitimi podplat, najnovejše oblike, dalje par moških in par ženskih modnih čevljev, elegantnih in lahkih.

Vsi 4 pari samo 5 K.

Za naročitev zadostuje dolgost.

3718 Razpošiljanje po povzetju.

Izvoz čevljev **KOHANE**, Krakov št. 31.

Neugajajoče rad zamenjam.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z zmanjšujočimi se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

„SLAVIJA“

vzajemna zavarovalna banka v Pragi.

Rez. fondi: 29.217.694-46 K. Izplačane odškodnine in kapitalije: 78.324.623-17 K.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države

z vseskozi slovensko narodno upravo.

Vsa pojasnila daje:

Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastnej bančni hiši

v Gospodskih ulicah št. 12.

Zavaruje poslopja in premoženje proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

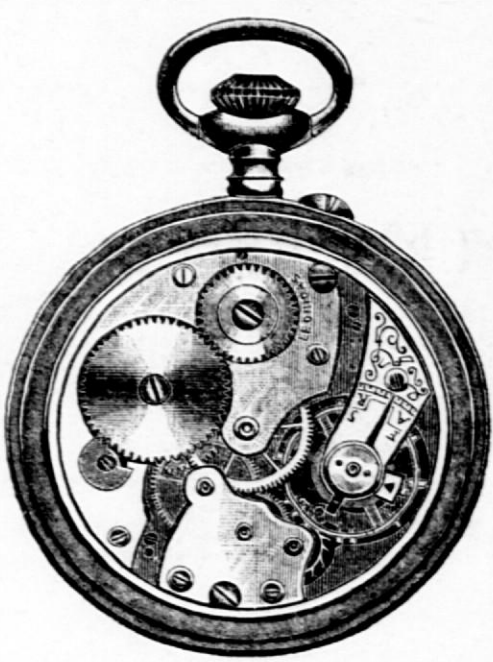
Dovoljuje iz čistega dobička izdatke podpore v narodne in občnokoristne namene.

Intelligenten mladenič

vitke rasti in lepe vnanjosti, zdrav in čvrst ter nepokvarjen, lastnik precejšnjega premoženja in popolnoma neodvisen, se želi čimprej poročiti z zdravo, ne čez 28 let staro inteligentno gospodično ali vdovo brez otrok, ki mora biti kolikor toliko izurjena v gospodinjstvu. 3838-1

Ker nameravam z nekim zelo plodonosnim podjetjem pomnožiti svoje premoženje, želim, da mi nevesta prinese v zakon od 10 do 20.000 gld gotovega denarja.

Samo resne ponudbe s fotografijo naj se pošiljajo pod šifro „Čim prej št 100“ na upravništvo „Slov. Naroda“.

Primerna novoletna darila

v bogati izbiri

priporoča

Franc Čuden

urar in trgovec

4.9-56

v Ljubljani

Glavna trgovina: Filijalka:
v Prešernovih ulicah na Glavnem trgu
poleg „Mestne hranilnice“ nasproti rotovža.

Obračajte pozornost!
na krasne briljante v različnih oblikah, na moderne prikladne reči iz china in pravega srebra.

pod tovarniško ceno

se prodaja še ostalo novo blago, prevzeto od konkurzne mase Drogenika, posebno stenske ure, ure na nihalo, zlate in srebrne damske in moške ure in drugo blago.

Privatna plesna šola

v dvorani hotela „pri Maliču“.

Dovoljujem si visokočastitemu p. n. občinstvu naznanjati, da otvorim z novim letom **nov tečaj za odrasle**, in sicer samo za **začetnike**. **Strokovni kurzi za dame in gospode iz boljših rodov in so vsak ponedeljek ob 8. in vsak petek ob pol 8. zvečer**, kjer se poučujejo najmodernejši plesi.

Posebni pouk za otroke in mladeniče.

Posebne ure vsak četrtek za privatne družbe v dvorani in v privatnih hišah.

Prijave in vpisovanja vsak dan od 3. do 5. ure popoldne v hotelu „pri Slonu“, soba št. 73.

Z odličnim spoštovanjem

3688-3

Giulio Morterra, plesni učitelj.

Ste se že prepričali, kako solidno se kupi v novo vpeljani trgovini za gospode, in kako ste postreženi?

Engelbert Škušek

modna trgovina za gospode
v Ljubljani, Pred Škofijo št. 19.

Gospodje — veste li že na kakem stališču je ta prva in edina modna trgovina za gospode v Ljubljani?

Velik sod ravno takega vina, ki je tako prijalo obiskovalcem

vinske pokušnje v deželni vinski kleti

dne 17. decembra t. l., da so ta

sod šte. 14

3729 3

in sicer med vsemi drugimi tega edinega, izpraznili še tisti večer, torej vina, ki velja za najboljšo dolensko kapljico, se je nabavil za

restavracijo „pri Roži“

v Ljubljani.

To vino se toči tudi čez ulico, in sicer liter 4 kr. ceneje. Takisto se tudi toči **Colaričev** in **Ulmov** cviček, metliška **Portugalka**, pristni **kraški teran** iz Dutovelj pri Sežani, **Pekarčan**, knez **Windischgrätzov rizing**, **Gumpoldskirchner**, **Vöslavec**, **renska** in **mozeljska** vina v buteljkah, **Heidsieck-Monopole**, **Moët & Chandon** in **Kleinschögeov šampanjec**. Pri naročbi 5 litrov se vino dostavi franco na dom.

Nedosežno največja novoletna razstava.

Zaradi opustitve različnega

papirnatega in galanterijskega blaga

kateri je v jako veliki zalogi, prodajam istega

po jako znižanih cenah.

Blago je razstavljeno v mojih prostorih in si ga lahko ogleda vsak, ne da bi bil primoran kaj kupiti.

Za obilen obisk se priporoča

FR. IGLIČ

trgovec s papirjem in galanterijskim blagom

LJUBLJANA. * Mestni trg št. 11. * LJUBLJANA.

Nedosežno največja novoletna razstava.

Higieniško razpraševanje

stanovanj, tovarniških lokalitet itd.

Telefon št. 155.

Vacuum Cleaner Peter Matelič

3443-10

Ljubljana

zavod za snaženje stanovanj

Skofje ulice št. 14.

Ljubljana

Preproge, pohištvo

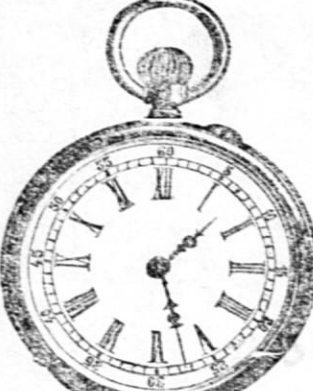
se sprejema za snaženje in shranjevanje.

Telefon št. 155.

Pripravna darila!

Založnik c. kr. dr. uradnikov.
Ljubljana **J. KEBER** Ljubljana
Stari trg št. 9 Stari trg št. 9
priporoča svojo tovarniško zalogo
suknenega, platnenega in perilnega blaga
po izredno nizkih stalnih cenah. 3437-10
Poleg tega dovolim mojim cenj. odjemalcem pri odkupu
čez 10 kron 5% popusta.
Potrebščine za krojače in šivilje. *

Zaradi opustitve trgovine oblastveno dovoljena
popolna razprodaja ur
zlatih, srebrnih, nikljastih, jeklenih, stenskih,
ur na nihalo in budilk 3372-12
pod tvorniško ceno.
FRIDERIK HOFFMANN
v Ljubljani, na Dunajski cesti št. 12.
Primerna božična darila!

Založnik zveze c. kr. avstrijskih dr. uradnikov
K. Košak
zlatar 2839-26
Ljubljana, Prešernove ulice
priporoča slav. občinstvu svojo
veliko zalogo
daril za Novo leto
ter drugih v njegovo stroko spadajočih stvari po
najnižjih cenah.

Otvoritev
kavarne pri „ZAJCU“!
Slavnemu občinstvu vljudno naznanjam, da sem otvoril v
prostorih svoje restavracije 3700-3
pri „Zajcu“ na Rimski cesti 24
(t. j. na vogalu Rimske, Bleiweisove in Tržaške ceste)
kavarno
kjer mi bode mogoče postrežati z najboljšo kavo, z raznimi
gorkimi in mrzlimi osvežujočimi pijačami, kakor tudi z raznimi
svetovnoznanimi likerji in drugimi finimi in pristnimi domačimi
žganimi pijačami.
V zabavo so vse dovoljene igre, posebno pa se odlikuje
modernejši biljard. — Na razpolago je mnogo časopisov, ki se
oddajo v drugo roko proti nizki odškodnini.
Obenem opozarjam slavno občinstvo, da imam kakor vedno,
najbogatejšo izber raznih pristnih namiznih, stekleničnih ter
tuzemskih in inozemskih desertnih in medicinskih vin. Točim
tudi vedno sveže in najbolj priljubljeno pivo, ter postrezam ob
vsakem času z raznimi gorkimi in mrzlimi jedili po zmernih cenah.
Oddajam tudi vse pijače in jedila čez ulico.
Sprejemajo se abonenti na hrano, kakor tudi naročila za razne gostije po poljubnih cenah.
Za vsestransko blagonaklonjenost in obisk moje restavracije in
kavarne se najudaneje priporočam
Avguštin Zajec.

Jos. Petrič
v Ljubljani
Sv. Martina cesta št. 20
tovarna papirnih izdelkov
in tovarniška zaloga papirja
priporoča:
Trgovske in kopirne knjige.
Trgovske ali uradne knjige
po posebnih načrtih s tiskom
ali brez tiska (izvršim v najkrajšem času)
Rubriciran papir in konto korente.
Kartonažo vsake vrste kakor
tudi vsa knjigoveška dela.
Pisemske zavitke
(koverte) in papirno konfekcijo.
Šolske zvezke
priznane najboljši fabrikat.
Največja zaloga vsako-
vrstnega papirja, lepenke
črnila, pečalnega voska,
svinčnikov, peres, gumic
i. t. d.
Trgovske in uradne tiskovine v najokus-
nejši opremi.
Cenilniki, vzorci, preračuni na zahtevo
poštne prosto. 3682-3
Postrežba najsolidnejša in najcenejša.

Krasne
in trpežne platnice
za naslednje vrste:
Ljubljanski Zvon, z vse let. a. K 140, 150
Slovan " " " " 240, 260
Dom in Svet " " " " 140, 160
Zvonček " " " " 080, 090
Knez. knjižnica " zvez. " " 060, 070
Jurčiča zbr. spisi " " " " 060, 070
Wolf-Pleterš. slovar, 1/2, saf. usn. 2-220
Zgod. sv. pisma I. del, " " " " 240, 260
Slov. fantje (Mohor. družba. eleg. 080, 090
3617-6 ima vedno v zalogi
Ivan Bonač v Ljubljani.
(Znesek naj se blagoviti vedno naprej dopolniti.)

NOVO!
Ivan Cankar:
GOSPA JUDIT.
To najnovejšo delo Cankarjevo
bo gotovo zanimalo tem bolj, ker
nekako že v povesti sami, še bolj pa
v predgovoru Cankar reagira na znano
kritiko o svojem delu „Hisa Marije
Pomočnice“ in brani svoje umetniško
stališče. Izza Prešernove „Nove pi-
sarije“ ni bila pozneje več napisana
nobena boljša in ostrejša satira. Da
se je pokazal Cankar iznova tudi
mojstra v slogu in jeziku, ni reba
poudarjati. Knjiga je izšla v elegantni
opremi, z izvrstno risbo na naslovnem
listu. 2-152
Cena: broš. 2 K; po pošti 2 K 10 v.;
eleg. vez. 3 K 20 v.; po pošti 3 K 20 v.
Založništvo
L. Schwenlner
v Ljubljani
Prešernove ulice št. 3.

Slovenske
muzikalije
ravno kar izšle!
Govekar Fr.: **Rokovnjači**,
uglasbil **Viktor Parma**, kom-
pletno **K 10-70.**
Posamezno:
1. Ouvertura za klavir . . . K 250
2. Kuplet za moški glas s
klavirjem . . . 1-
3. Zora vstaja, za sopran s
klavirjem . . . 1-
4. Cvetočih deklic prsa bela,
samospjev (sopran), z me-
šanim zborom ob spre-
mljevanju klavirja . . . 2-
5. Mladi vojaki, koračnica za
klavir in petje . . . 120
6. a Oj zlata vinska kapija
ti, samospjev z moškim
zborom. . . 3-
b) Povsod me poznajo, sa-
mospjev iz „Zdravice“ . . .
Govekar Fr.: **Legionarji**,
uglasbil **Viktor Parma**, kom-
pletno **K 11-20.**
Posamezno:
1. Zapoj mi, ptičica, glasno, pesem
za sopran s klavirjem . . . K 120
2. V petju oglasimo, moški
zbor s klavirjem . . . 180
3. Kuplet za moški glas s
klavirjem . . . 1-
4. Romanca, samospjev (tenor)
z moškim zborom ob
spremljevanju klavirja . . . 180
5. Ptčka, pesem za sopran
s klavirjem . . . 120
6. Skoz vas, koračnica. Po
besedah J. Stritarja. Za
klavir (s petjem ad libitum) . . . 120
7. Sezidal sem si vinski hram,
samospjev z moškim zbo-
rom. Za petje in klavir
iz „Zdravice“ . . . 3-
Dalje: 2268-8
Viktor Parma: Mladi vojaki, korač-
nica s petjem ad libitum. Že 3. iz-
daja. K 120
Viktor Parma: Mladi vojaki,
za citre . . . 1-
Viktor Parma: Slovenske
evetke, potpourri po slo-
vanskih napevih . . . 250
Viktor Parma: Triglavske
rože, valček po slovanskih
napevih . . . 250
Viktor Parma: Zdravice, za
petje in klavir . . . 3-
Žirovnik Janko: Narodne pesmi
z napevi, I. zvezek K 120, po
pošti K 130.
Žirovnik Janko: Narodne pesmi
z napevi, II. zvezek K 1-1, po
pošti K 110.
Največja zaloga muzikalij v Ljubljani.
Katalogi gratis in franko.
Izposojevalnica muzikalij obsega
10.000 števk.
Mesečni abonement s premijami.
Razpošilja tudi na zunan
Oton Fischer
trgovina z muzikalijami v Ljubljani.